



Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Absolutionibus, & Benedictionibus. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

De Versibus. CAP. X.

A Vertendo dicitur *Versus*, Alcuin. cap. de *Celebrat. Missæ*.
Et hoc habet singulare *Versus*, vt excite corda cantantium ad requirendam faciem Dei in oratione, Amal. lib. 4. cap. 45. & præterea cap. 3. ait, vim habet, vt conuersti faciat totum Chorum ad vnum, & totam intentionem illius ad rem pro qua fit Officium. Idem repetit in *Ordine Antiph. cap. 1.* vbi ait, *Versum esse compositionem officialem, per quam reuertitur intentionis mentis.* vnde, eodem teste Amal. vertebar se cantantes *Versum* ad Orientem, lib. 4. cap. 2. vel ad Altare, de *Ord. Antiph. cap. 1.*

2 *Versus* igitur post Nocturnos ante Lectiones dicuntur, vt excitemur ad Orationem Dominicam, Absolutionem, & Lectionem, ad quam lessio facile neglignantiam parit, idem cap. 45. In fine quoque Psalmorum, id est operum, excitamus ad spem præmiorum, idem cap. 12. eod. lib. 4. Ante Cantica Euangelica, in Laudibus, Vesperis, & Completorio excitamus Versibus ad intelligentiam eorumdem, & ad Orationem proximam, idem cap. 45. Denique ante Orationem, & in commemorationibus semper adhibetur *Versus*, vt oratio ferueat, idem cap. 9.

3 In Paschate & eius Octaua non habentur *Versus* in Horis, vt alias; quia tanta est Festivitas cum breuitate Officij coniuncta, vt non egeamus stimulis, Amal. de *Ord. Antiph. cap. 7.*

4 Tempore Paschali additur utriusque parti *Versus Alleluia*, ad maiorem laetitiam exprimendam; non tamen Versibus Responsoriū additur; quia non terminant totum Responsorium, & non sunt *Versus* ad excitandum,

vt iij, de quibus in hoc capite.

5 Versibus, qui habentur in Precibus, non additur *Alleluia*; quia in his attenditur potius ratio humilitatis & mœroris quam laetitiae.

De Absolutionibus, & Benedictionibus. CAP XI.

A *Bsolutionum*, de quibus hoc loco, meminit Radul. Propof. 15. & puto ita vocari; vel quia absolvitur Nocturnum; vel quia simul cum Oratione Dominicæ præcedenti petimus (ait Hugo in Spec. cap. 3.) mundari corda & corpora nostra ad audiendum verbum Dei in Lectionibus. Nam Oratione Dominicæ dicitur, ex Duran. lib. 5. cap. 3. vt qui eget sapientia ad Lectiones intelligendas necessaria, postulet eam à Deo, qui dat omnibus affluenter; & vt eiusdem orationis auxilio proficiat in nobis renouata per præcedentem *Versum* intentio.

2 *Versum* appellat ipsammet quoque Absolutionem Gemma lib. 1. c. 5. Quasi, inquit, qui mandatum Legatis ad prædicationem iniungit, quasi absoluat eos, vt eant ad legendum. Rupertus lib. 1. c. 11. putat Absolutionem esse orationem, qua rogamus Dominum missis, vt mittat operarios in messem, & aperiat cor nostrum in legem sua, ne semen, id est verbum Dei, quod audituri sumus, aut volucres comedant, aut spinæ suffocent, aut in petra, quæ non habet humorem, arescat. Dicerem, Absolutiones appellari, sumpta denominatione à nobiliori quæ dicitur in tertio Nocturno, in qua sunt ea verba, *A vinculis peccatorum nostrorum absoluat nos*, &c.

3 Lector petit benedictionem magnæ

L humi-

humilitatis gratia; & Sacerdos, vt tantæ humilitati vicem reddat, poscit à Deo, vt benedictio prærogetur, Petrus Damiani de *Dominus vob. cap. 2.* Petit etiam benedictionem, vt mittatur. *Quomodo prædicabunt, nisi mittantur? Roman. 10.* Ruper. lib. 1. cap. 12. de *Diu. Offic.* Petit licentiam eundi; & benedictio est licentia, Gemma lib. 1. cap. 5. Vide, addit Hugo in *Spec. cap. 3.* quād larga potestas benedicendi tradita sit illi, cui iubere dictum est: *Iube Domine benedicere.* lecturis enim dicit Vicario Christi: quod principatum Ecclesiae innuit. Sacerdos autem orat, vt Dominus benedict, qui totius est fons benedictionis.

4 Lectio dicit *Domne, non Domine;* quia hic Dei titulus est, ille hominis præclarus, vt docet Baron. ex *Eudio anno 416.* sed tempore S. Hieronymi omnes sancti & homines alij vocabantur Domni, solus autem Deus Dominus. Papa ipse hodie appellatur *Domnus Apostolicus in Litanij Sanctorum.* Sed & ad ultimam Lectionem, quam Superior legit, debet hinc dicere, quicumque ille sit, Episcopo inferior, *Iube Domne, non Domine;* cui secundus in Choro responderet benectionis congrua verba; quidquid alij proprio marte scriperint, & nulla fusi auctoritate, non enim quilibet in Choro Superior æquandus est Episcopo. Notarunt aliqui, quod ille, qui solus Officium recitat, dicere deber, *Iube Domine:* sicuti dicit Sacerdos hoc idem in Missa priuata ante Euangeliū. & verè par est ratio, usus tamen non idem.

5 Benedictiones sunt in numero ternario, & in nomine distincto personarum sanctissimæ Trinitatis, & rectissimè, vt patet. Benedictio illa, *Domi-*

num auxilium, dicitur etiam in Festis Trinitatis, Transfigurationis, Festis S. Crucis, & Dedicationis Ecclesie.

6 Absolutiones distribuuntur per Ferias quadam proportione, vt primus dies ferialis gaudeat prima, secundus secunda, tertius tercia Absolutione; & rursus quartus dies prima, quintus secunda, Sabbatum tercia. Cum Absolutionibus autem concordant Benedictiones, nisi Lectiones sint de Homilia, vel de Sancto, in Officio trium Lectionum. conuenit enim, vt magis in ijs casibus respondeant Lectionibus quād Absolutionibus. Sumuntur igitur in his casibus Benedictiones à tertio Nocturno; similiaque indicat Radulph. *Prop. 15.*

De Lectionibus. CAP. XII.

1 **P**Atet vocabulum *Lectionum*, eo quia leguntur, & non cantantur, vt *Psalmi*, *Dur. lib. 5. c. 2.* Usus earum originem dicit à lectione quæ fiebat in scholis Patrum, *Act. 13.* & *15.* vt notat Amal. *lib. 4. cap. 9.* deducit ab Hebreis Isid. *lib. 1. de Offic. cap. 10.* qui certis diebus legebant de Lege & Prophetis in Synagogis; & legit Christus *Lnc. 4.*

2 S. August. *initio Exposit. ad 1. Epist. Ioan.* significat, tunc solitas legi certas Lectiones in Ecclesia ita determinatas, vt aliæ esse nequirent. Hieronymus (Damasi iussu creditur) composuit *Lectionarium*, teste Bernone de *Quibusdam ad Miss. spect. cap. 1.*

3 In Concilio Laodicensi *can. 17.* citato à Suan. *lib. 4. de Hor. Canon. c. 2. num. 16.* decreta fuit Lection post Psalmos, vel longa in Matutino, vel brevis in alijs Horis. Capitula enim sunt Lectiones breves, vt infra dicemus.

4 Nu-